

Bezuidenhoutseweg 60, 2594 AW 's-Gravenhage
Postbus 90525, 2509 LM 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3 499 740
E-mailadres: info@vcp.nl
Website: www.vcp.nl

Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage

's-Gravenhage, 9 september 2019
RS/corsp/032

Betreft: Inbreng VCP voor Algemeen Overleg Participatiewet en Breed Offensief d.d.
12 september 2019

Geachte dames en heren,

Voor het Algemeen Overleg Participatiewet en Breed Offensief op 12 september a.s. vraagt de Vakcentrale voor Professionals (VCP) aandacht voor de positie van mensen met een arbeidsbeperking die aan het werk zijn of juist op zoek zijn naar werk.

Keuzevrijheid van de werknemer voor een jobcoach

De VCP pleit al langer voor keuzevrijheid van de werknemers voor een jobcoach. Bij de voorstellen uit het 'breed offensief' wordt er volgens de VCP te weinig rekening gehouden met de belangen van werknemers. Een werknemer moet zelf kunnen beslissen wie die persoonlijke begeleiding gaat uitvoeren. De jobcoach moet per slot van rekening matchen bij de individuele hulpvraag en specifieke beperking. Een jobcoach is maatwerk, gebaseerd op de beperking van de persoon die begeleiding nodig heeft. In de praktijk wordt jobcoaching soms centraal ingekocht of biedt de gemeente zelf jobcoaching aan. Jobcoaching is niet hetzelfde als interne begeleiding. Een werknemer zou altijd moeten kunnen beschikken over een eigen jobcoach. Al was het maar bij zijn communicatie met leidinggevenden. Het werknemers- en werkgeversbelang is niet altijd gelijk. Daarnaast vindt de VCP dat jobcoaches steviger gepositioneerd moeten worden door kwaliteitseisen te stellen en het structureler en eerder inzetten van jobcoaches zodat de juiste werkplek kan worden gevonden en behouden. Dit zal de duurzaamheid van de banen doen toenemen. Gemeenten moeten voldoende budget hebben om daadwerkelijk een jobcoach naar behoefte te kunnen inzetten.

Een gelijk aanbod aan voorzieningen

De VCP vindt het positief dat het kabinet een voorstel doet om de rechtspositie van mensen met een arbeidsbeperking te versterken voor het aanvragen van voorzieningen die hen helpen om aan de slag te gaan. Gemeenten krijgen de verplichting om het aanbod van werkvoorzieningen op te nemen in een verordening. Er wordt een modelverordening opgesteld, die als advies geldt voor gemeenten. Gemeenten zijn echter niet verplicht om de voorzieningen, zoals opgenomen in de modelverordening, over te nemen waardoor verschillen blijven bestaan tussen gemeenten. Volgens de VCP zou het aanbod van de voorzieningen en de kwaliteitseisen van een jobcoach niet afhankelijk moeten zijn van de gemeente waar iemand woont. Het aanbod van voorzieningen en de kwaliteitseisen zouden landelijk vastgesteld moeten worden, zodat iedere persoon met een arbeidsbeperking aanspraak kan maken op dezelfde werkvoorzieningen met dezelfde kwaliteit.

Domeinoverstijgende ondersteuning

De VCP vindt het goed dat er aandacht is voor domeinoverstijgende ondersteuning. We zien veelvuldig dat mensen met een arbeidsbeperking ook op andere domeinen ondersteuning nodig hebben. Hulpvragen zijn vaak niet enkel werkgerelateerd. Veel (jonge) professionals hebben bijvoorbeeld behoefte aan ondersteuning bij het combineren van werk en privé, het opbouwen van een sociaal netwerk en om zelfstandig te gaan wonen. Ontwikkelingen zoals het hebben van een baan en de stap nemen om zelfstandig te gaan wonen, hebben grote impact op mensen met een arbeidsbeperking. Persoonlijke ondersteuning door een vast aanspreekpunt is dan van essentieel belang.

De vrijlatingsregeling leidt niet tot volwaardig werknemerschap

De VCP is het niet eens met de voorgestelde vrijlatingsregeling. Bij dit voorstel blijft het bijstandsregime van toepassing waardoor de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet blijven gelden. Dit voorstel leidt niet tot volwaardig werknemerschap. Daarnaast vraagt de VCP zich af of er daadwerkelijk voor iedereen sprake zal zijn van inkomensvoortgang wanneer rekening wordt gehouden met toeslagen en andere voorzieningen. Het risico bestaat dat mensen worden geconfronteerd met terugvorderingen en ingewikkelde procedures waardoor zij in de problemen kunnen komen. De VCP heeft samen met zes andere maatschappelijke organisaties een alternatief aangedragen in aanloop naar het Algemeen Overleg van 23 januari 2019¹ waarbij wél wordt voldaan aan het volwaardig werknemerschap. Een alternatief via de belastingdienst is volgens de staatssecretaris op dit moment niet mogelijk. De VCP vindt dat er gezocht moet worden naar een alternatief waarbij wél wordt voldaan aan het volwaardig werknemerschap door hier onderzoek naar te doen.

Zorg voor een inclusieve organisatie

De VCP vindt dat er gestreefd moet worden naar een werkelijk inclusieve arbeidsmarkt. In een inclusieve arbeidsmarkt komt iedere professional tot zijn recht. Dit betekent werk op niveau van de professional, waarbij onder andere rekening wordt gehouden met werkervaring en opleidingsniveau. Om dit te bereiken is het noodzakelijk dat er in alle lagen van een organisatie banen zijn voor mensen met een arbeidsbeperking. Door het onderscheid tussen markt en overheid bij de banenafpraak los te laten, kunnen banen die gerealiseerd worden door inkoop van diensten dan meetellen met de banenafpraak als het quotum wordt ingevoerd. Bij inkoop van diensten treedt een werknemer niet in dienst van de inlenende partij. De VCP vreest dat bij de overheid de focus te veel komt te liggen op het realiseren van banen in het kader van de banenafpraak door middel van inkoop van diensten. Dit mag niet ten koste gaan van arbeidsplaatsen met een hoger opleidingsniveau die onder de banenafpraak vallen. Staatssecretaris Van Ark benoemt de sectoren catering en schoonmaak zelfs als veelbelovende sectoren. Door enkel middels inkoop van diensten banen te realiseren ontstaat er geen inclusieve arbeidsmarkt. De VCP vindt dat in alle lagen van de organisatie er banen moeten zijn met een rechtstreeks dienstverband en dezelfde arbeidsvoorwaarden.

Beschut werk

De VCP maakt zich zorgen over de realisatie van de taakstelling voor beschut werk door gemeenten. De resultaten zijn teleurstellend. Nog steeds is een grote groep mensen met een indicatie nog niet aan het werk. De VCP vindt dat er serieuze stappen genomen moeten worden om te zorgen dat deze groep aan het werk kan wanneer zij een indicatie hebben voor een beschutte werkplek. Door het achterblijven van beschutte werkplekken, ontstaat er een wachtlijst. Dit is een zorgelijke ontwikkeling.

Wij verzoeken u bovenstaande punten mee te nemen in het Algemeen Overleg. Mocht u vragen hebben, dan zijn wij graag tot nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,

Drs. R.G.M. Stegers
Secretaris VCP

¹ https://vcp.nl/workspace/uploads/Gezamenlijke-brief-AO-Participatiewet_1.pdf.
Samen laten wij de stem van professionals horen.